

OKRESNÁ PROKURATÚRA BREZNO
Boženy Němcovej 3, 977 31 Brezno

Číslo: 2 Pv 69/16/6603
EEČ: 2-46-27-2016

Brezno 11.04.2016

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: Prečin Úverový podvod podľa § 222 odsek 1 Trestného zákona číslo 300/2005 Zbierky zákonov v znení zákona číslo 1/2014 Zbierky zákonov

Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Brezno

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvinenej:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX XXXXX, Slovensko

väzba: nie

ktorá je trestne stíhaná pre trestný čin:

- Prečin Úverový podvod podľa § 222 odsek 1 Trestného zákona číslo 300/2005 Zbierky zákonov v znení zákona číslo 1/2014 Zbierky zákonov

na tom skutkovom základe, že:

v postavení klienta – úverového dlžníka dňa 10.05.2013 na doposiaľ bližšie nezistenom mieste v obci XXXXX, prostredníctvom spoločnosti XXXXX, s.r.o. so sídlom XXXXX, IČO: XXXXX, s ktorou spoločnosťou mala XXXXX, XXXXX, IČO: XXXXX zmluvný vzťah o zastúpení v súvislosti s uzatváraním úverových vzťahov, uzavrela zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 4305033418, za účelom úhrady tovaru a to lôžkovín v predajnej cene tovaru 480,-EUR, kde v zmysle podmienok zmluvy mala úver postupne splatiť 36-timi mesačnými splátkami v čiastke po 18,09,-EUR a na preukázanie skutočností, že spĺňa podmienky na poskytnutie tohto účelového úveru a že bude spôsobilá ho aj splácať podľa dojednaných zmluvných podmienok, pre zápis do zmluvy uviedla nepravdu o tom, že v spoločnosti XXXXX, s.r.o. XXXXX pracuje od 09/2012 na pracovnú zmluvu uzavretú na dobu neurčitú, s čistým mesačným príjmom 520,-EUR, hoci vtedy pre danú spoločnosť ani nepracovala, ale pracovala pre subjekt XXXXX – XXXXX, XXXXX a len na dohodu o vykonaní práce s mesačným príjmom cca 200 až 250,-EUR, následne zaplatila iba prvú splátku dňa 10.06.2013, čím subjekt veriteľa uviedla do omylu v otázke splnenia základných

podmienok na poskytnutie a splácanie úveru a úver už okrem prvej splátky nesplácala, pri vzniku škody subjektu veriteľa XXXXX, XXXXX, XXXXX, IČO: XXXXX a to škody predstavujúcej sumu 526,42,-EUR.

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Vyšetrovateľ OR PZ, Odbor kriminálnej polície, oddelenie vyšetrovania Banská Bystrica dňa 26.04.2015 uznesením ČVS: ORP-261/2-VYS-BB-2015 začal trestné stíhanie a dňa 09.12.2015 uznesením pod tým istým ČVS vzniesol obvinenie XXXXX pre prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák., na tom skutkovom základe, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Z dôvodu miestnej príslušnosti bola dňa 08.02.2016 vec odstúpená na ďalšie konanie vyšetrovateľovi OR PZ, odbor kriminálnej polície XXXXX, kde bola vedená pod ČVS: ORP-73/2-VYS-BR-2016.

Opatrením prokurátorky Okresnej prokuratúry XXXXX sp. zn. 2Pv 69/16/6603-4 z 07.03.2016 bola vec po ukončení vyšetrovania vrátená na doplnenie skráteného vyšetrovania.

Obvinená XXXXX opakovane pri výsluchu uviedla, že k uzavretiu zmluvy o úvere došlo na akcii predajcu pri prezentácii tovaru vo XXXXX, ženu, ktorá predávala tovar a s ktorou uzatvárala zmluvu, nepoznala. Tejto žene pri uzatváraní zmluvy hovorila, že pracuje "na dohodu", v spoločnosti XXXXX, nevedela, či ide o právnickú alebo fyzickú osobu, nezaujímal ju právna forma zamestnávateľa, vedela len to, že zamestnávateľom je "XXXXX", že má v názve taký výraz a že to má pán XXXXX. Pokiaľ je v zmluve uvedené "XXXXX, s.r.o.", je to z nedorozumenia. Nebola v rámci podmienok uzatvárania zmluvy upozornená, že musí pracovať "na zmluvu" a nie na dohodu, určite hovorila, že pracuje na dohodu. V tom čase partnera nemala, žila len s dvoma deťmi, nevie, prečo je zmluve uvedený aj príjem partnera. Zmluvu síce čítala, ale takto vyplnené kolonky si nevšimla. Zaplatila len jednu splátku, pretože z tejto roboty odišla, ani dovtedy splátky neuhrádzala, nemala dostatok peňazí, potom na to nejako zabudla, čo veľmi ľutuje.

Údaje do zmluvy pani (XXXXX) najprv vpisovala ručne, asi o dva dni na to jej táto pani doniesla do Valaskej tovar aj vytlačenú zmluvu na podpis, podpísala túto vytlačenú zmluvu, údaje už v nej boli vytlačené (o. i. aj to, že bola uzavretá v XXXXX).

V čase uzatvárania zmluvy o úvere nemala v úmysle poskytnutý úver nesplácať, v tej dobe mala za to, že bude mať prostriedky na splácanie úveru, tovar má v úmysle splatiť. pri uzatváraní zmluvy predkladala len občiansky preukaz, nepredkladala žiadne doklady ohľadom jej pracovného pomeru a výšky príjmu.

V priebehu vyšetrovania bol opakovane vypočutý splnomocnenec spoločnosti XXXXX, a.s., ktorý uviedol, že XXXXX uzatvorila s ich spoločnosťou zmluvu o spotrebiteľskom úvere a zmluvu o revolvingovom úvere, predmetom zmluvy bol nákup tovaru BIOVITAL - lôžkoviny na splátky a že doposiaľ bola uhradená jedna splátka. Pred schvaľovaním úveru ich spoločnosť preveruje zamestnávateľa telefonicky, ale zamestnávateľia odmietajú poskytovať údaje o svojich

zamestnancoch a ich výške príjmu, čo odôvodňujú zákonom o ochrane osobných údajov. Nevie, či v tomto prípade bol telefonicky overovaný zamestnávateľ na čísle uvedenom v zmluve, takúto evidenciu ich spoločnosť nemá. Pred schválením zmluvy ich zamestnanci preverujú v obchodnom a živnostenskom registri zamestnávateľa, nevie ale, či sa tak stalo aj v tomto prípade. Pripustil, že mohlo dôjsť aj k zlyhaniu ich zamestnanca. V čase uzatvárania úverovej zmluvy potvrdenie o zamestnaní a výške príjmu od klienta nepožadovali, ale v prípade, ak predajca XXXXX mala pochybnosti, že žiadateľ je bez zamestnania a príjmu, tak ho mohla požiadať, aby predložil pracovnú zmluvu resp. potvrdenie o zamestnaní a výške príjmu. Ak by obvinená uviedla, že nie je zamestnaná na pracovnú zmluvu ale len na dohodu na dobu určitú, spoločnosť by jej podľa úverových podmienok úver neposkytla.

XXXXX, ktorá ako konateľka spoločnosti vtedy s názvom XXXXX, s.r.o. a ako osoba prezentujúca tovar predmetnú zmluvu v mene spoločnosti XXXXX, a.s., s obvinenou uzatvárala, uviedla, že zmluvný vzťah sprostredkovala spoločnosť XXXXX, s.r.o., táto spoločnosť predávala lôžkoviny. Ona ako konateľka bola splnomocnená uzatvárať zmluvy o spotrebiteľskom úvere a o revolvingovom úvere so zákazníkom, spoločnosť XXXXX, s.r.o. mala zmluvný vzťah o zastúpení v súvislosti s uzatváraním týchto úverových vzťahov so spoločnosťou XXXXX, a.s.

Okolnosti uzavretia tejto konkrétnej zmluvy si už s odstupom času nepamätá. S obvinenou bola v kontakte minimálne dva krát a to vtedy, keď jej odprezentovala tovar, o ktorý obvinená prejavila záujem a nadiktovala jej údaje a druhý krát, keď potom, ako zmluvu v XXXXX vytlačila, doniesla ju už vytlačenú obvinenej na podpis. V zmluve je uvedené len to, čo uviedla obvinená. Na konkrétne okolnosti sa už nepamätá, ale vo všeobecnosti uvádza, že do zmlúv nikdy neuvádzala iné údaje o osobách ako tie, ktoré klienti uviedli, tú zmluvu pre správnosť klienti podpisujú a dostávajú jeden výtlačok. Obvinená určite musela uviesť, že pracuje pre spoločnosť XXXXX, s.r.o., XXXXX, XXXXX na pracovnú zmluvu uzavretú na dobu neurčitú s čistým mesačným príjmom 520,- €, pokiaľ je to tak uvedené v zmluve. Na uzavretie zmluvy nepostačovala dohoda o pracovnej činnosti resp. o vykonaní práce, "dohodári" by neboli osoby, ktoré by vtedy splnili podmienky pre schválenie a poskytnutie tohto typu úveru. Do znenia zmluvy editovala len to, čo jej obvinená povedala. Škoda vznikla priamo spoločnosti XXXXX, a.s., oni to overovali a úver poskytli.

Overovanie údajov o zamestnaní uvádzaných obvinenou bolo plne v kompetencii splátkovej spoločnosti, ona nič také nerobila. Nebola povinná zisťovať zamestnávateľa ani výšku príjmu klienta, len zapísala údaje uvádzané klientom pri spisovaní žiadosti. V čase uzatvárania zmluvy splátková spoločnosť nevyžadovala preukázanie zamestnania ani výšky príjmu zo strany klienta predložením nejakých listinných dokladov. pri spisovaní zmluvy jej obvinená predložila len občiansky preukaz a nejaký druhý doklad, z ktorých údaje odpísala.

Z výpovede svedkyne XXXXX, ktorá mala v minulosti na starosti vedenie personálnej a mzdovej agendy vo firme s obchodným menom XXXXX - XXXXX, je zrejmé, že tu obvinená pracovala na dohodu o vykonaní práce v období od 15.12.2012 do 31.12.2013, teda aj v čase uzavretia zmluvy o úvere.

Zo správy Sociálnej poisťovne a tiež z dokladov predložených vtedajším zamestnávateľom obvinenej vyplýva, že v čase uzavretia úverovej zmluvy obvinená pracovala v spoločnosti s obchodným menom XXXXX - XXXXX a to na dohodu o vykonaní práce.

Z výpisu z obchodného registra spoločnosti XXXXX, s.r.o., IČO: XXXXX, so sídlom XXXXX, XXXXX je možné zistiť, že čase od 14.01.2003 do 28.09.2009 bolo obchodné meno tejto spoločnosti XXXXX, s.r.o. a sídlo XXXXX, XXXXX. V čase uzatvárania zmluvy s obvinenou, v máji 2013, sa žiadna spoločnosť so sídlom vo XXXXX nenazývala XXXXX, s.r.o.

V zmysle úverových zmluvných podmienok spoločnosti XXXXX, s.r.o. je samotná spoločnosť oprávnená požiadať klienta o predloženie dokladov, ktoré vierohodne potvrdzujú pravdivosť údajov uvedených v návrhu. Klient udeľuje spoločnosti súhlas k overovaniu pravdivosti týchto údajov a k osvedčeniu finančnej situácie klienta, a to aj u tretích osôb.

Trestného činu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona sa dopustí ten, kto vyláka od iného úver alebo zabezpečenie úveru tým, že ho uvedie do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo na splácanie úveru, a tak mu spôsobí malú škodu.

Spoločný základ podvodných konaní spočíva v „omyle“ inej osoby (osoby odlišnej od páchatel'a). Omyl ako rozpor predstavy so skutočnosťou v zmysle skutkovej podstaty trestného činu podvodu musí mať určitú „kvalitu“ (nestačí akákoľvek nepravda) a musí byť prostriedkom spôsobilým na oklamanie iného v konkrétnej situácii. Ak však osoba v omyle vykonávajúca majetkovú dispozíciu má povinnosť (vyplývajúcu zo zákona, zo zmluvy alebo zvyklosti) preskúmať tvrdenia iných osôb, a to prostriedkami bežne dostupnými a v obdobných prípadoch aj bežne používanými, nie je možné len uvedenie nepravdy, bez ďalšieho považovať za „uvádzanie do omylu“ v zmysle skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu a je potrebné brať do úvahy aj tzv. dodržanie obvyklej miery opatrnosti osoby, ktorá je uvádzaná do omylu alebo ktorej omyl chce páchatel' využiť.

Pri posudzovaní otázky, či páchatel' naplnil znaky príslušného trestného činu (typicky majetkovej povahy), je nutné vziať do úvahy aj prípadnú existenciu súkromnoprávneho vzťahu, v ktorom ako účastníci vystupovali páchatel' a poškodený a ktorý má význam pre konkrétnu trestnú vec. Pokiaľ ide o súkromnoprávny vzťah, je potrebné totiž trvať na tom, aby na ochranu svojich majetkových záujmov dbali predovšetkým samotní účastníci takéhoto vzťahu. Od týchto účastníkov je nutné požadovať, aby postupovali obozretne a aby dodržali aspoň elementárne zásady opatrnosti, obzvlášť ak sú pre to ľahko dosiahnuteľné prostriedky.

Za situácie, keď poškodený sám svojou zjavnou neopatrnosťou, ktorej sa mohol ľahko vyvarovať, pristúpil k neistej finančnej dispozícii a vynaložil finančné prostriedky, potom sa s dôsledkami tejto neistoty musí vysporiadať taktiež sám, a to za použitia prostriedkov súkromného práva. Z hľadiska princípov, na ktorých je založený demokratický štát, je neprijateľné, aby trestným postihom jedného účastníka súkromnoprávneho vzťahu bola nahradzovaná nevyhnutná miera opatrnosti druhého účastníka pri ochrane vlastných práv a majetkových záujmov.

Trestným postihom nie je možné nahrádzať inštitúty iných právnych odvetví, ktoré sú určené na ochranu majetkových práv a záujmov.

Pri posudzovaní trestného činu úverového podvodu je dokazovanie dodržania či nedodržania obvyklej miery opatrnosti na strane poškodeného podstatné a dôležité, pretože môže byť aj dôvodom nenaplnenia znakov objektívnej stránky trestného činu úverového podvodu, teda nedodržanie obvyklej miery opatrnosti na strane poškodeného môže byť tak zásadné, že vylučuje naplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu, a to konkrétne znakov „vedenie do omylu“ a pôjde len o občianskoprávnu problematiku, kde riešenie sporných otázok bude spadať výhradne do kompetencie súdov v civilnom konaní.

K znakom základnej skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu je potrebné uviesť, že len uvedenie určitých nepravdivých skutočností nie je možné považovať za „vedenie do omylu“ v zmysle základnej skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu, pretože uvádzanie, či deklarovanie nepravdy nič nehovorí o tom, či tieto nepravdivé skutočnosti boli alebo mohli byť aj objektívne spôsobilé oklamať poškodenú osobu, respektíve či k oklamaniu poškodeného došlo len preto, že ten zanedbal všeobecnú prevenčnú povinnosť a zjavne konal bez dodržania obvyklej miery opatrnosti.

K samotnej povinnej miere opatrnosti je nutné uviesť, že povinnosť dodržiavať obvyklú mieru opatrnosti podľa ustanovenia § 415 Občianskeho zákonníka má každý účastník občianskoprávneho (obchodnoprávneho) vzťahu, teda v záväzkových vzťahoch nielen dlžník ale aj veriteľ.

Spoločnosti poskytujúce úverové produkty, ktoré v rámci výkonu predmetu svojej podnikateľskej činnosti prichádzajú pravidelne do kontaktu s uvádzaním nepravdivých informácií, majú možnosť si deklarované údaje preveriť a pri zachovaní potrebnej miery opatrnosti rozpoznať nepravdivosť tvrdenia bez vynaloženia špeciálneho, osobitného úsilia, ktoré inak nie je v obdobných prípadoch bežné.

Obchodná spoločnosť sa sama svojou neopatrnosťou dostala do situácie, kedy uzavrela obchod, ktorý bol pre ňu v konečnom dôsledku nevýhodný z dôvodu toho, že nedodržala ani elementárnu mieru opatrnosti v právnych vzťahoch.

Preverenie tvrdení uvádzaných žiadateľom o úver ohľadne ich zamestnávateľa a čistého mesačného príjmu nepochybne nepredstavuje neobvyklé úsilie zo strany obchodnej spoločnosti, pri vynaložení ktorého sa mohla vyhnúť neistému obchodu a v konečnom dôsledku finančnej strate.

V tomto prípade možno hovoriť o tom, že ku škode došlo výhradne v príčinnej súvislosti s porušením povinnosti na strane spoločnosti XXXXX, a.s. resp. osôb splnomocnených na konanie v mene tejto spoločnosti, t. j. porušením obvyklej miery opatrnosti, pretože za jej bežného dodržania by bolo vylúčené jej oklamanie, teda išlo by o konanie nespôsobilé uviesť niekoho do omylu a spôsobilým sa stalo výlučne vďaka zjavnému porušeniu obvyklej miery opatrnosti zo strany spoločnosti XXXXX,

a.s. ako poskytovateľa úveru.

V prípade, ak by spoločnosť XXXXX, a.s. dodržala obvyklú, bežnú mieru opatrnosti, celkom ľahko by sa omylu vyvarovala a to bez ohľadu na to, či obvinená XXXXX uviedla pri uvedení zamestnávateľa aj jeho právnu formu, jednoduchým nahliadnutím do príslušného registra na internete by bolo možné zistiť, že spoločnosť uvádzaná v návrhu zmluvy neexistuje, následne by bolo možné vykonať ďalšie kroky, ako vyžiadanie príslušných dokladov od klienta a podobne, teda na overenie týchto údajov by postačovalo vyžiadanie napr. pracovnej zmluvy alebo inej dohody, resp. výplatnej pásky, kde by bol uvedený tak zamestnávateľ ako aj výška mesačného príjmu. Preto nemožno hovoriť v tomto prípade o spáchaní trestného činu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zákona, pretože nie je naplnený znak „uvedenie do omylu“ v zmysle skutkovej podstaty tohto trestného činu.

Je potrebné poukázať aj na znenie úverových podmienok spoločnosti (Hlava 2, § 2), že samotná spoločnosť je oprávnená požiadať klienta o predloženie dokladov, ktoré vierohodne potvrdzujú pravdivosť uvedených údajov, klient udeľuje spoločnosti súhlas k overovaniu pravdivosti týchto údajov a k osvedčeniu finančnej situácie klienta, a to aj u tretích osôb. V danom prípade by na naplnenie skutkovej podstaty postačovalo, ak poskytovateľ úveru preverí žiadateľa o úver bežnými prostriedkami, napr. vyžiadaním pracovnej zmluvy.

Na základe vyššie uvedených skutočností, ako aj zo zabezpečených listinných materiálov, ktoré sú súčasťou spisu a po starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne je zrejmé, že v danom prípade poskytovateľ úveru bez reálneho overenia údajov o zamestnaní a príjme klienta vedome a dobrovoľne podstúpil riziko nesplácania úveru.

Je potrebné uviesť, že na naplnenie skutkovej podstaty ktoréhokoľvek trestného činu je nutné, aby boli splnené všetky obligatórne znaky trestného činu. Na základe vyššie uvedeného teda nedošlo k naplneniu všetkých obligatórnych znakov prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona.

Týmto rozhodnutím nie je dotknuté právo poškodeného uplatniť si náhradu škody v inom konaní. Otázkou, či v konkrétnej veci došlo k spáchaniu trestného činu, posudzujú orgány činné v trestnom konaní samostatne, podľa kritérií stanovených zákonom bez ohľadu na nároky a požiadavky oznamovateľa. Iba takýmto postupom možno posudzovať vec objektívne a zachovať v trestnom konaní princíp zákonnosti.

Vzhľadom k tomu, že vyšetrovaním nebolo preukázané, aby v danom prípade boli naplnené všetky obligatórne znaky skutkovej podstaty prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zákona, najmä objektívna stránka, teda uvedenie do omylu, bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti uznesenia, teda zastaviť trestné stíhanie proti obvinenej XXXXX, nakoľko skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať u prokurátora okresnej prokuratúry do troch dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok.

Mgr. Beata Medveďová
prokurátorka